

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kalastuslaiksi

119/03.00.00/2009

Maakuntahallitus § 5

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kalastuslaiksi 24.1.2014 mennessä. Uudistuksen tavoitteena on ajanmukaistaa kalastuslainsäädäntö vastaamaan niitä muutoksia, joita kalastuslain säätämisen jälkeen on tapahtunut kalastuksessa, kansallisessa ja unionin lainsäädännössä sekä yhteiskunnassa yleisesti

Ehdotetun lain tarkoituksena on järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus. Lain tavoitteena on tehostaa erityisesti vaelluskalojen elinvoimaisuuden turvaamiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Lisäksi tavoitteena on kalastuksen järjestäminen siten, että kalastus kohdentuu pyyntivahvoihin kantoihin ja siihen ikä- ja kokoluokkaan, joka kalojen elinkierron ja saaliin tuoton kannalta on optimaalista.

Kalavarojen käytön ja hoidon suunnittelujärjestelmä perustuisi kalataloudellisesti riittävän suurista yhtenäisistä vesistöalueista koostuvien kalatalousalueiden suunnitelmiin, joiden laadinta tapahtuisi yhteistyössä alueen kalastusoikeuden haltijoiden, kaupallisten kalastajien ja vapaa-ajankalastajien sekä ympäristö-järjestöjen kanssa. Valtakunnallisilla hoitosuunnitelmilla luotaisiin perusta alueellisille toimenpiteille.

Kalavarojen kestävää käyttöä koskevan tavoitteen toteuttamiseksi ehdotetussa laissa olisi selkeät toimivaltuudet toimeenpanna viranomaispäätöksin ja alemmanasteisin säädöksin tarvittavaa kalastuksen säätelyä. Laissa olisi lisäksi aineelliset säädökset muun muassa kalan kulun ja lisääntymisen turvaamiseksi tarvittavista kalastusrajoituksista ja -kielloista.

Lain yhtenä tavoitteena on ammattikalastajien toimintaedellytysten parantaminen. Tavoitteeseen pyritään muun muassa määrittelemällä kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa kaupalliseen kalastukseen erityisen hyvin soveltuvat alueet, joita koskevia kalastuslupia ja kalastusoikeuksien vuokra-sopimuksia kalavesien omistajat sitoutuisivat tekemään alueen kaupallisten kalastajien kanssa. Viime kädessä kaupallisilla kalastajilla olisi laissa säädettyjen edellytysten täytyessä mahdollisuus saada omistajan sijaan ELY-keskukselta lupa. Näillä keinoin kalastusta voitaisiin kohdentaa pyyntivahvoihin ja mahdollisesti alihyödynnettyihin kalakantoihin ja samalla lisätä kotimaisen kalan tarjontaa kuluttajille.

Tärkeänä tavoitteena on laajentaa yleiskalastusoikeuksia kestäväällä tavalla ja kehittää vapaa-ajan kalastusta laajojen kansalaispiirien luontoharrastuksena. Lakiesityksessä esitetään laajennettavaksi ja yksinkertaistettavaksi maksullista yleiskalastusoikeutta siten, että yhdistettäisiin voimassaolevan lain mukainen kalastushoitomaksu ja viehekalastusmaksu yhdeksi maksuksi. Lähtökohtaisesti jokaisen täysi-ikäisen kalastajan kalastustapaan ja ikään katsomatta tulisi maksaa kalastonhoitomaksu, joka oikeuttaisi viehekalastukseen yhdellä vieheellä koko maassa. Onkiminen ja pilkkiminen sekä niin sanottu silakan litkaus olisivat kokonaan maksuttomia yleiskalastusoikeuksia. Myös kelaonginta olisi jatkossa maksuton yleiskalastusoikeus.

Mkj:n ehdotus:

Maakuntahallitus pitää esitettyä uudistusta pääperiaatteiltaan kannatettavana. Nykykäytän-

töön esitetään merkittävin muutos maksupolitiikassa, jossa esityksen mukaan jokaisen täysi-ikäisen kalastajan tulee jatkossa suorittaa kalastuksenhoitomaksu. Muutokset lisäävät voimaan tullessaan kansalaisten tasa-arvoisuutta, eivätkä kalastukselle esitettävät maksut ole kalastuksen harjoittajille – yksilöille, yrityksille, ammatinharjoittajalle – kohtuuttomia.

Lakiuudistus ei toisi erityistä uutta sääntelyä myöskään kalastusmatkailijoille sillä kalastuksen järjestämisestä vastaisi jatkossakin kalastusoikeuden haltija eli useimmissa tapauksissa vesialueen omistaja.

Uuden lain taloudelliset muutokset eivät vaikuttaisi kielteisesti vaan ovat kohtuullisen neutraaleja. Uuden kalastuslain tulisikin ensisijaisesti tukea ja edistää niin kalastusmatkailua kuin kalaan luonnonvarana perustuvaa yritystoiminnan kehittymistä kaikkialla Suomessa.

Valmistelija:

EU-hankekoordinaattori Kari Tarkiainen 044 714 2647

Päätös:

Maakuntajohtaja muutti ehdotustaan seuraavaksi: Maakuntahallitus pitää esitettyä uudistusta pääperiaatteiltaan kannatettavana. Nykykäytäntöön esitetään merkittävin muutos maksupolitiikassa, jossa esityksen mukaan jokaisen täysi-ikäisen kalastajan tulee suorittaa kalastuksenhoitomaksu. Maakuntahallitus ei kuitenkaan pidä kannatettavana kalastusoikeusmaksun laajentamista yli 65-vuotiaille. Lisäksi esityksen ongelmaksi nähdään vetouistelun lupakäytäntöjen ratkaisematta jättäminen.

Lakiuudistus ei toisi erityistä uutta sääntelyä myöskään kalastusmatkailijoille sillä kalastuksen järjestämisestä vastaisi jatkossakin kalastusoikeuden haltija eli useimmissa tapauksissa vesialueen omistaja. Uuden kalastuslain tulee ensisijaisesti tukea ja edistää niin kalastusmatkailua kuin kalaan luonnonvarana perustuvaa yritystoiminnan kehittymistä kaikkialla Suomessa.

Maakuntahallitus hyväksyi yksimielisesti maakuntajohtajan muutetun ehdotuksen lausunnokseen uudesta kalastuslaista.

Tarkastamattomasta pöytäkirjasta otetun otteen oikeaksi todistaa:

Kuopiossa 29.1.2014

Tarja Miettinen
pöytäkirjanpitäjä